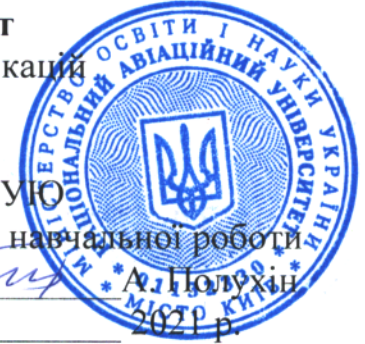

(Ф 03.02 – 110)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Факультет лінгвістики та соціальних комунікацій
Кафедра авіаційної психології

УЗГОДЖЕНО

Декан

[Signature]
«21» 05

Н. Ладогубець
2021 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

[Signature]
«24» 05 2021 р.

А. Полухін
2021 р.

Система менеджменту якості
РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Психологія девіантної поведінки»

Освітньо-професійна програма: «Психологія»

Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Спеціальність: 053 «Психологія»

Форма навчання	Сем.	Усього (год. / кредитів ECTS)	ЛКЦ	ПР.З	Л.З	СРС	ДЗ / РГР / К.р	КР / КП	Форма сем. контролю
Денна	1	120 / 4,0	17	17	–	86	-	-	Диф.залік І с.
Заочна									

Індекс: НМ-8-053-1/21-3.3

(Ф 03.02 – 110)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Факультет лінгвістики та соціальних комунікацій
Кафедра авіаційної психології

УЗГОДЖЕНО

Декан

«21» 05

Н. Ладогубець

2021 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

А. Полухін

«24» 05

2021 р.

Система менеджменту якості
РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Психологія девіантної поведінки»

Освітньо-професійна програма: «Психологія»

Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Спеціальність: 053 «Психологія»

Форма навчання	Сем.	Усього (год. / кредитів ECTS)	ЛКЦ	ПР.З	Л.З	СРС	ДЗ / РГР / К.р	КР / КП	Форма сем. контролю
Денна	1	120 / 4,0	17	17	–	86	-	-	Диф.залік I с.
Заочна									

Індекс: М-8-053-1/21-3.3

Система менеджменту якості.
Програма навчальної дисципліни
«Психологія девіантної поведінки»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
РП 12.01.11-01-2021

стор. 2 з 13

Робочу програму навчальної дисципліни «Психологія девіантної поведінки» розроблено на основі освітньо-професійної програми «Психологія», навчальних та робочих навчальних планів № НМ-8-053-1/21 та РМ-8-053-1/21 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Магістр» за спеціальністю 053 «Психологія» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробила
доцент кафедри авіаційної психології

Вашека Т.В.

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри освітньо-професійної програми «Психологія», спеціальності 053 «Психологія» – кафедри авіаційної психології, протокол №7 від 14 травня 2021 р.

Гарант освітньо-професійної програми

Лич О.М.

Завідувач кафедри

Помиткіна Л.В.

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету лінгвістики та соціальних комунікацій, протокол № 1 від « 11 » 06 2024 р.

Голова НМРР

Кокарева А.М.

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

Система менеджменту якості.
Програма навчальної дисципліни
«Психологія девіантної поведінки»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
РП 12.01.11-01-2021

стор. 2 з 13

Робочу програму навчальної дисципліни «Психологія девіантної поведінки» розроблено на основі освітньо-професійної програми «Психологія», навчальних та робочих навчальних планів № НМ-8-053-1/21 та РМ-8-053-1/21 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Магістр» за спеціальністю 053 «Психологія» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробила
доцент кафедри авіаційної психології Вашека Т.В.

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри освітньо-професійної програми «Психологія», спеціальності 053 «Психологія» – кафедри авіаційної психології, протокол №7 від 14 травня 2021 р.

Гарант освітньо-професійної програми Лич О.М.

Завідувач кафедри Помиткіна Л.В.

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету лінгвістики та соціальних комунікацій, протокол № від « » 20 р.

Голова НМРР Кокарева А.М.

Рівень документа – 3б
Плановий термін між ревізіями – 1 рік
Врахований примірник – 2

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1 Місце, мета, завдання навчальної дисципліни	4
1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна	4
1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна	5
1.4. Міждисциплінарні зв'язки.....	5
2. Програма навчальної дисципліни	5
2.1. Зміст навчальної дисципліни	5
2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля	6
2.3. Тематичний план	7
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	7
3.1. Методи навчання	7
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	8
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернет	9
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь	9

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «Психологія девіантної поведінки» розроблена на основі «Методичних рекомендацій до розроблення і оформлення робочої програми навчальної дисципліни денної та заочної форм навчання», затверджених наказом ректора від 29.04.2021 № 249/од, та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни.

Місце навчальної дисципліни. Дана навчальна дисципліна є вибірковою за фахом та являється міждисциплінарною, теоретичною базою якої є медико-біологічні та психолого-соціальні науки. Вона сприяє становленню у студентів світоглядної основи теоретичної і практичної діяльності майбутнього психолога завдяки засвоєнню знань з курсу та систематизації й узагальнення наявних у них професійних знань.

Метою викладання дисципліни є формування компетенцій психологічної практики у сфері роботи з різними видами девіацій.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- забезпечення знаннями про виникнення та динаміку основних клінічних форм девіантної поведінки;
- оволодіння вміннями діагностувати девіантну поведінку, аналізувати причини девіацій та здійснювати психологічну інтервенцію.

1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна.

Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій. Вміти організувати та проводити психологічне дослідження різних форм девіантної поведінки із застосуванням валідних та надійних методів. Робити психологічний прогноз щодо розвитку схильності до девіантної поведінки. Розробляти програми психологічної інтервенції та профілактики девіантної поведінки, оцінювати їх якість.

1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути наступні компетентності: здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та інш.) з використанням науково верифікованих методів та технік; організувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів у галузі оцінки девіацій, здатність розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, консультування тощо), проводити їх в індивідуальній та груповій формах; надавати психологічну допомогу особам з різними видами девіантної

	Система менеджменту якості. Програма навчальної дисципліни «Психологія девіантної поведінки»	Шифр документа	СМЯ НАУ ПНД 12.01.11-01-2021
		стор. 5 з 13	

поведінки; розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми профілактики девіантної поведінки.

1.4. Міждисциплінарні зв'язки.

Дана дисципліна базується на знаннях таких дисциплін, як «Психодіагностика», «Основи психологічної практики», «Патопсихологія», та є базою для вивчення подальших дисциплін, а саме: «Кримінальна психологія» та «Психологія сексуальності».

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Зміст навчальної дисципліни.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з 1 навчального модуля, а саме:

– навчального модуля № 1 «Соціально-психологічні детермінанти та клініко-психологічна інтервенція девіантної поведінки», який є логічною завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля.

Модуль № 1 «Соціально-психологічні детермінанти та клініко-психологічна інтервенція девіантної поведінки»

Інтегровані вимоги модуля №1: знати основні наукові підходи до визначення норми та відхилення, етіологію девіантної поведінки, біологічні та соціально-психологічні механізми формування девіантної поведінки; психологічні особливості осіб з адиктивною, суїцидальною, агресивною та делінквентною поведінкою; вміти самостійно проводити аналіз соціально-психологічних механізмів формування девіантної поведінки; досліджувати особливості формування агресивної, адиктивної та суїцидальної поведінки на індивідуально-особистісному рівні; перевіряти ефективність психологічного впливу на девіантну поведінку особистості; володіти засобами і методами дослідження схильності до девіантної поведінки; діагностувати рівень вираженості та прояву окремих форм девіантної поведінки; обирати та застосовувати відповідні психотерапевтичні техніки для роботи з девіантною особистістю.

Тема 1. Девіантологія як міждисциплінарна система знань.

Предмет вивчення девіантології. Історія розвитку девіантології та характеристика різних підходів щодо критеріїв норми та девіації. Класифікації девіацій. Детермінанти девіантної поведінки: соціальні та біологічні передумови

виникнення девіацій. Психологічні механізми девіантної поведінки: екзистенційний підхід (В.Франкл, К.Роджерс, Е.Фромм), біхевіоральний підхід (Б.Скіннер, А.Бандура). Методи діагностики девіантної поведінки. Клінічне інтерв'ю та бесіда. Психодіагностичний інструментарій для діагностики різних форм девіантної поведінки.

Тема 2. Причини формування та прояви делінквентної поведінки.

Причини формування агресивної поведінки особистості. Взаємозв'язок агресії та делінквентної поведінки. Делінквентна поведінка: види, особливості, причини її формування. Типи правопорушників. Неповнолітні злочинці: особливості формування злочинної поведінки у підлітків. Мотиви делінквентної поведінки. Соціопатична особистість. Феномен насилля: домашнє насилля, зґвалтування та насилля над дітьми. Психологічна допомога жертвам насилля.

Тема 3. Хімічні аддикції

Алкогольна залежність як форма аддиктивної поведінки: основні поняття, стадії, абстинентний синдром. Руйнівний вплив алкоголю на різні органи та системи людини. Основні підходи до лікування алкоголізму. Наркотична залежність. Механізми формування залежності при вживанні різних наркотичних речовин (опіатів, галюциногенів, стимуляторів). Токсикоманія. Різновиди інгалянтів. Клініка гострої інтоксикації. Абстинентний синдром. Лікування.

Тема 4. Нехімічні аддикції.

Гемблінг. Характерологічні та особистісні властивості гемблерів. Клінічні симптоми та прояви залежності. Соціальні фактори ризику. Технологічні аддикції: комп'ютерна залежність, Інтернет-залежність, залежність від смартфонів. Соціально прийнятні форми нехімічних аддикцій: трудового, залежність від серіалів, аддикції стосунків (співзалежність). Любовні аддикції.

Тема 5. Розлади харчової поведінки.

Причини виникнення та клінічні прояви харчової залежності: невротична анорексія, булімія. Аддиктивне переїдання, аддиктивне голодування. Орторексія як нав'язливим тяга до «здорового і правильного харчування».

Тема 5. Сексуальні девіації.

Причини, механізми формування та психологічна допомога при сексуальних девіаціях. Розлади сексуального потягу (парафілії). Сексуальні аддикції. Проституція. Педофілія. Психологічні аспекти при зміні статі. Девіантні форми материнства. Відмова від материнства. Свідомий вибір бездітності.

Тема 6. Залежність від деструктивних культів, сектанство.

	Система менеджменту якості. Програма навчальної дисципліни «Психологія девіантної поведінки»	Шифр документа	СМЯ НАУ ПНД 12.01.11-01-2021
		стор. 7 з 13	

Релігійна деструктивна поведінка. Фактори залучення в деструктивні культи. Негативні наслідки перебування в культі. Техніки контролю свідомості. Фанатизм.

Тема 7. Клініко-психологічна інтервенція девіантної поведінки.

Сфери клініко-психологічної інтервенції та концептуальні моделі. Технологічний підхід (стратегія і тактика) клініко-психологічної інтервенції. Методи перевірки ефективності психологічного впливу на девіантну поведінку особистості. Програми профілактики девіантної поведінки.

2.3. Тематичний план.

№ п/п	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)								
		Денна форма навчання				Заочна форма навчання				
		Усього	Лекції	Лаб./Пр. заняття	СРС	Усього	Лекції	Лаб./Пр. заняття	СРС	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Модуль №1 «Соціально-психологічні детермінанти та клініко-психологічна інтервенція девіантної поведінки»										
1 семестр										
1.1	Девіантологія як міждисциплінарна система знань	12	2	2	8					
1.2	Причини формування та прояви делінквентної поведінки.	14	2	2	10					
1.3	Хімічні аддикції. Алкоголізм.	14	2	2	10					
1.4	Наркотична залежність	12	2	2	8					
1.5	Нехімічні аддикції.	14	2	2	10					
1.6	Розлади харчової поведінки.	12	2	2	8					
1.7	Сексуальні девіації	14	2	2	10					
1.8	Залежність від деструктивних культів, сектанство.	12	2	2	8					
1.9	Клініко-психологічна інтервенція девіантної поведінки.	11	1	-	10					
1.10	Модульна контрольна робота №1	5	-	1	4					
Усього за модулем №1		120	17	17	86					
Усього за навчальною дисципліною		120	17	17	86					

	Система менеджменту якості. Програма навчальної дисципліни «Психологія девіантної поведінки»	Шифр документа	СМЯ НАУ ПНД 12.01.11-01-2021
		стор. 8 з 13	

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання: пояснювально-ілюстративний метод; метод проблемного викладу; ситуаційні задачі; відпрацювання технік тренінгової та корекційної роботи. Реалізація цих методів здійснюється при проведенні лекцій та практичних занять, самостійному вирішенні задач.

3.2. Рекомендована література

Базова література

3.2.1. Вашека Т.В. Психологія девіантної поведінки: навч. посібник / Т.В. Вашека, О.М. Долгова. К.: НАУ, 2018. 204 с.

3.2.2. Гаркавенко Н.В. Соціальна психологія адиктивної поведінки: навчальний посібник. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2019. 408 с.

3.2.3. Гаркавенко Н.В., Собкова С.І. Соціальна психологія адиктивної поведінки: Практичні завдання до курсу: навч.-метод. посібник. Чернівці: Чернівецький Нац. ун-т, 2019. 181 с.

3.2.4. Кошова І. В., Кресан О. Д. Психологія девіантної поведінки: Навч.-метод. посібник. Ніжин: Видавництво НДУ ім. М. Гоголя, 2021. 226 с.

3.2.5. Профілактика та корекція відхилень поведінки: метод. реком. до курсу / уклад.: Лариса Мафтин. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2021. 48 с.

Допоміжна література

3.2.6. Бітті М. Долаємо співзалежність: як припинити контролювати інших і почати дбати про себе. Харків: Vivat, 2022. 308 с.

3.2.7. Ківенко Н. В. Девіантна поведінка: сучасна парадигма. Ірпінь: Академія Державної податкової служби України, 2002. 240 с.

3.2.8. Москаленко В. Д. Залежність – родинна хвороба. Вид-во Р. Бурлаки. 2022. 416 с.

3.2.9. Пихтіна Н.П., Пихтін М.П. Федорченко Т. Профілактика девіантної поведінки дітей та молоді: психолого-педагогічні та соціально-правові аспекти. Київ: Вид-во КНТ. 2019. 374 с.

3.2.10. Профілактика та корекція відхилень поведінки: навч.-метод. посіб. до самост. роботи студентів / уклад. Н. В. Самойлова. Харків: ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2019. 120 с.

3.2.11. Чайковська О. Психологія конфліктності молодших підлітків, схильних до девіантної поведінки. Київ: КНТ, 2019. 166 с.

3.3. Інформаційні ресурси в Інтернет

	Система менеджменту якості. Програма навчальної дисципліни «Психологія девіантної поведінки»	Шифр документа	СМЯ НАУ ПНД 12.01.11-01-2021
		стор. 9 з 13	

3.3.1. Електронна бібліотека Національної бібліотеки України ім. В.І.Вернадського (www.nbuv.gov.ua)

3.3.2. <https://uchil.net/?cm=58152>

3.3.3. https://esu.com.ua/search_articles.php?id=23844

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАТЬ ТА ВМІНЬ

Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл. 4.1. та 4.2

Таблиця 4.1

Вид навчальної роботи	Мах кількість балів		Вид навчальної роботи	Мах кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навч-ня		Денна форма навч-ня	Заочна форма навч-ня
1 семестр					
Модуль № 1 «Соціально-психологічні детермінанти та клініко-психологічна інтервенція девіантної поведінки»					
Вичерпне розкриття питання на практичному занятті	10 б. х 2 = 20 б.				
Експрес-контроль	10 б. х 2 = 20 б.				
Презентація психологічного аналізу девіацій	30 б.				
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше</i>	<i>42 бали</i>				
Виконання модульної контрольної роботи №1	30 б.				
Усього за модулем №1	100				
Усього за дисципліною				100	

Залікова рейтингова оцінка визначається (в балах та за національною шкалою) за результатами виконання всіх видів навчальної роботи протягом семестру.

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку (Додаток 3).

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка перераховується в оцінку за національною шкалою та шкалою ECTS (Додаток 4).

4.5. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової

	Система менеджменту якості. Програма навчальної дисципліни «Психологія девіантної поведінки»	Шифр документа	СМЯ НАУ ПНД 12.01.11-01-2021
		стор. 10 з 13	

книжки студента, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./Е** тощо.

4.6. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

Система менеджменту якості.
Програма навчальної дисципліни
«Психологія девіантної поведінки»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
ПНД 12.01.11-01-2021

стор. 11 з 13

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки
1	03.02	27.05.21	Редоренко К.І.	<i>[Signature]</i>	

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище, ім'я, по батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище, ім'я, по батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності
1.	Вашукія Т.В.	През. н.т. в.т.р. 05.10.2022р	<i>[Signature]</i>	Програма є актуальною. 15.10.2022-23 Ч.р.

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				

**Відповідність оцінок у балах оцінкам за національною шкалою
(рекомендовані значення)**

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
3	4	5	6	7	8	9	10	11	13	14	15	
3	4	5	6	7	8	9	9-10	10-11	12-13	13-14	14-15	Відмінно
2,5	3	4	5	6	6-7	7-8	8	9	10-11	11-12	12-13	Добре
2	2,5	3	4	4-5	5	6	6-7	7-8	8-9	9-10	9-11	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	
15-16	16-17	17-18	17-19	18-20	19-21	20-22	21-23	22-24	23-25	24-26	25-27	Відмінно
12-14	13-15	14-16	15-16	15-17	16-18	17-19	18-20	18-21	19-22	20-23	20-24	Добре
10-11	10-12	11-13	12-14	12-14	13-15	13-16	14-17	15-17	15-18	16-19	16-19	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	
26-28	26-29	27-30	28-31	29-32	30-33	31-34	32-35	33-36	34-37	34-38	35-39	Відмінно
21-25	22-25	23-26	23-27	24-28	25-29	26-30	27-31	27-32	28-33	29-33	29-34	Добре
17-20	18-21	18-22	19-22	19-23	20-24	20-25	21-26	22-26	22-27	23-28	24-28	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	
36-40	37-41	38-42	39-43	40-44	41-45	42-46	43-47	43-48	44-49	45-50	46-51	Відмінно
30-35	31-36	32-37	32-38	33-39	34-40	35-41	35-42	36-42	37-43	38-44	38-45	Добре
24-29	25-30	25-31	26-31	27-32	27-33	28-34	28-34	29-35	30-36	30-37	31-37	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	
47-52	48-53	49-54	50-55	51-56	51-57	52-58	53-59	54-60	55-61	56-62	57-63	Відмінно
39-46	40-47	41-48	41-49	42-50	43-50	44-51	44-52	45-53	46-54	47-55	47-56	Добре
31-38	32-39	32-40	33-40	34-41	34-42	35-43	36-43	36-44	37-45	37-46	38-46	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	
58-64	59-65	60-66	60-67	61-68	62-69	63-70	64-71	65-72	66-73	67-74	68-75	Відмінно
48-57	49-58	50-59	50-59	51-60	52-61	53-62	53-63	54-64	55-65	56-66	56-67	Добре
38-47	39-48	40-49	40-49	41-50	41-51	42-52	43-52	43-53	44-54	44-55	45-55	Задовільно
Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	
68-76	69-77	70-78	71-79	72-80	73-81	74-82	75-83	76-84	77-85	77-86	78-87	Відмінно
57-67	58-68	59-69	59-70	60-71	61-72	62-73	62-74	63-75	64-76	65-76	65-77	Добре
46-56	46-57	47-58	47-58	48-59	49-60	49-61	50-61	50-62	51-63	52-64	52-64	Задовільно

Додаток 4

Відповідність підсумкової семестрової рейтингової оцінки в балах
оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)